

**CONFERENTIE OVER DE TOETREDING
TOT DE EUROPESE UNIE
– ALBANIË –**

**Brussel, 12 november 2025
(OR. en)**

AD 27/25

LIMITE

CONF-ALB 16

TOETREDINGSDOCUMENT

Betreft: GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VAN DE EUROPESE UNIE

- Cluster 5: hulpbronnen, landbouw en cohesie

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT VAN DE EUROPESE UNIE

(naar aanleiding van het onderhandelingsstandpunt van Albanië AD 16/25 CONF-ALB 13)

Onderhandelingscluster: 5

Hulpbronnen, landbouw en cohesie

Met inbegrip van de hoofdstukken 11 (landbouw en plattelandsontwikkeling), 12 (voedselveiligheid, veterinaire en fytosanitaire beleid), 13 (visserij en aquacultuur), 22 (regionaal beleid en coördinatie van structurele middelen) en 33 (financiële en budgettaire bepalingen)

Dit standpunt van de Europese Unie is gebaseerd op haar algemene standpunt voor de toetredingsconferentie met Albanië (AD 5/22 CONF-ALB 2) en is onderworpen aan de daarin vastgelegde onderhandelingsbeginselen, te weten:

- een standpunt dat door Albanië of door de EU wordt ingenomen ten aanzien van een bepaald onderhandelingshoofdstuk laat het eventueel ten aanzien van andere hoofdstukken in te nemen standpunt onverlet;
- akkoorden – ook deelakkoorden – die tijdens de onderhandelingen ten aanzien van specifieke hoofdstukken worden bereikt, kunnen pas als definitief worden aangemerkt wanneer een algeheel akkoord voor alle hoofdstukken is bereikt;

alsook aan de in de punten 2, 3, 5, 10, 16, 23, 26, 31, 38, 45, 46, 47 en 48 van het onderhandelingskader vastgelegde eisen.

De EU spoort Albanië aan de aanpassing van zijn wetgeving aan het EU-acquis en de doeltreffende uitvoering en handhaving daarvan voort te zetten, en in het algemeen al vóór de toetreding beleidsmaatregelen en instrumenten te ontwikkelen die zo nauw mogelijk aansluiten bij die van de EU.

De EU neemt er nota van dat Albanië in zijn standpunt AD 16/25 CONF-ALB 13 het op 2 september 2025 voor cluster 5 geldende EU-acquis aanvaardt en dat het land in staat zal zijn het EU-acquis vanaf datum van toetreding tot de Europese Unie uit te voeren, behalve in het kader van hoofdstuk 11, waar het verzoekt om afwijkingen, overgangstermijnen en technische wijzigingen en aanpassingen op het gebied van steunmaatregelen voor de landbouw, steun voor plattelandsontwikkeling (Elfpo), handelsmechanismen en wijn, gearomatiseerde wijn en gedistilleerde dranken, hoofdstuk 12 op het gebied van voedselveiligheid en fytosanitair beleid, en hoofdstuk 33 inzake bijdragen aan de EU-begroting.

De EU betreurt dat de terugbetalingen in het kader van Ipard II sinds juli 2023 moesten worden onderbroken en dat de toewijzing van taken tot uitvoering van de begroting in het kader van Ipard III moesten worden opgeschort. De EU onderstreept de noodzaak van een grondige follow-up, met inbegrip van de vaststelling van corrigerende maatregelen. De EU benadrukt dat een belangrijke indicator voor de beoordeling of Albanië in staat is het acquis inzake financiële controle met betrekking tot dit onderhandelingscluster uit te voeren, zal zijn of het land de EU-bijstand tijdens de pretoetredingsperiode correct heeft aangewend, gecontroleerd, gemonitord en geëvalueerd.

Bij wijze van algemeen antwoord op het verzoek van Albanië om overgangstermijnen en afwijkingen herinnert de EU aan haar algemeen onderhandelingsstandpunt, namelijk dat overgangsmaatregelen een uitzondering vormen, in tijd en draagwijdte beperkt zijn, en vergezeld gaan van een plan voor de toepassing van het acquis met duidelijk omschreven stappen. Zij mogen geen wijzigingen van de regels of het beleid van de Unie met zich meebrengen, mogen de goede werking daarvan niet verstoren en mogen niet leiden tot een ernstige verstoring van de concurrentie.

1. Hoofdstuk 11 – Landbouw en plattelandsontwikkeling

De EU onderstreept dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis op het gebied van de financiering van de landbouwuitgaven. De EU benadrukt dat Albanië zich volledig moet aanpassen aan het EU-acquis en het uitvoeringsmodel van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB). De EU onderstreept tevens dat het voor Albanië belangrijk is te beschikken over een betaalorgaan dat volledig in overeenstemming is met de EU-voorschriften.

De EU merkt op dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake het beheer en de monitoring van de financiering van de landbouwuitgaven. De EU benadrukt dat Albanië ervoor moet zorgen dat het Albanese Agentschap voor landbouw en plattelandsontwikkeling de capaciteit heeft om GLB-betalingen te beheren en te controleren, en dat de nodige structuren worden opgezet om aan de vereisten van het acquis te voldoen en alle betalingen in het kader van het GLB te beheren. De EU merkt tevens op dat Albanië ruim vóór de toetreding moet zorgen voor uitgebreide capaciteitsopbouw in de vereiste instellingen.

De EU verzoekt Albanië te bevestigen dat het geen problemen verwacht met de toepassing van het systeem van financieel beheer, noch met de naleving van de EU-voorschriften met betrekking tot de openbare opslag en de begrotingsdiscipline.

De EU onderstreept dat Albanië zich ook nog moet aanpassen aan het EU-acquis inzake steunmaatregelen voor de landbouw. De EU benadrukt dat Albanië de financiële steun aan landbouwers moet loskoppelen van de productie en het conditionaliteitssysteem en areaalgebonden betalingen moet invoeren.

De EU merkt op dat zij wat betreft de berekening van het totaalbedrag van de rechtstreekse betalingen voor Albanië, in een later stadium van de onderhandelingen een standpunt zal innemen. De EU benadrukt dat de rechtstreekse betalingen van de EU gepaard kunnen gaan met een periode van geleidelijke invoering, zoals ook het geval was bij eerdere uitbreidingen.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om een overgangsperiode van vier jaar vanaf de datum van toetreding tot de EU of tot 2034, voor de geleidelijke uitvoering van de conditionaliteitsvereisten en desbetreffende normen, zoals omschreven in de artikelen 12, 13 en 14 van Verordening (EU) 2021/2115 betreffende steun voor strategische GLB-plannen.

Om zich over dit verzoek te kunnen uitspreken, verzoekt de EU Albanië elk element van dit verzoek verder te onderbouwen, met name wat betreft de termijnen voor de uitvoering van de verschillende vereisten en normen.

De EU benadrukt het belang van goede landbouw- en milieucondities, uit de regelgeving voortvloeiende beheerseisen en sociale vereisten voor de ontwikkeling van een gezonde en duurzame landbouw.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om vanaf de datum van toetreding te voorzien in aanvullende nationale rechtstreekse betalingen tot het volledige niveau van de steun, in geval van een geleidelijke invoering van rechtstreekse GLB-betalingen.

De EU benadrukt dat er pas in een later stadium een besluit betreffende de invoering van aanvullende nationale rechtstreekse betalingen en mogelijke limieten voor dergelijke betalingen kan worden genomen.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om tot 50 % van zijn jaarlijkse Elfpo-toewijzing te gebruiken voor de financiering van aanvullende nationale rechtstreekse betalingen tijdens de gehele periode van geleidelijke invoering van rechtstreekse betalingen.

De EU benadrukt dat er pas in een later stadium een besluit over het gebruik van de Elfpo-toewijzing voor de financiering van aanvullende rechtstreekse betalingen kan worden genomen.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om tot 30 % van zijn Elfpo-toewijzing over te hevelen naar rechtstreekse betalingen overeenkomstig artikel 103 van Verordening (EU) 2021/2115.

De EU benadrukt dat er pas in een later stadium een besluit over de overheveling van Elfpo-toewijzingen naar rechtstreekse betalingen kan worden genomen.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om bij de berekening van de financiële middelen voor rechtstreekse betalingen en de financiële middelen voor de wijnsector de gebruikte landbouwoppervlakte in aanmerking te nemen, die overeenkomt met de totale oppervlakte, ongeacht eventuele aanvragen voor rechtstreekse betalingen.

De EU benadrukt dat er pas in een later stadium van de onderhandelingen een besluit over de financiële middelen voor Albanië kan worden genomen.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om een overgangsperiode van vier jaar vanaf de datum van toetreding tot de EU of tot 2034, waarbinnen het de ecoregelingen nog niet hoeft uit te voeren en de minimale financiële toewijzing van 25 % voor ecoregelingen als bedoeld in artikel 97 van Verordening (EU) 2021/2115 mag overhevelen naar basisinkomenssteun voor duurzaamheid.

De EU benadrukt het belang van ecoregelingen voor de bevordering van klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken en de ontwikkeling van duurzame landbouw. De EU verzoekt Albanië zijn verzoek te heroverwegen in overeenstemming met de bestaande bepalingen van het EU-acquis.

De EU benadrukt dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake plattelandsontwikkeling, met name wat betreft de selectie van maatregelen, de programmering en de capaciteit op het gebied van monitoring, controle en evaluatie. De EU merkt op dat Albanië de milieu- en klimaatgerichtheid van zijn beleid moet versterken in overeenstemming met de doelstellingen en het kader van de EU op het gebied van plattelandsontwikkeling, en zijn bestuurlijke capaciteit moet versterken.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om een overgangperiode van vier jaar vanaf de datum van toetreding tot de EU of tot 2034, waarbinnen het de minimumbijdrage van het Elfpo aan het strategisch GLB-plan voor milieu- en klimaatgerelateerde specifieke doelstellingen, als omschreven in artikel 93, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2115, mag verlagen tot een minimumbijdrage van 10 %.

De EU benadrukt dat het voor Albanië van belang is de nodige bestuurlijke capaciteit op te bouwen voor de uitvoering van interventies die gericht zijn op milieu- en klimaatgerelateerde specifieke doelstellingen. De EU verzoekt Albanië zijn verzoek te heroverwegen in overeenstemming met de bestaande bepalingen van het EU-acquis.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om een overgangperiode van vier jaar vanaf de datum van toetreding tot de EU of tot 2034, waarbinnen het maximale Elfpo-bijdragepercentage voor investeringen in landbouwbedrijven en voedselverwerkende bedrijven in verband met milieubescherming en dierenwelzijn mag verhogen tot een maximumbijdrage van 80 %.

Om zich over dit verzoek te kunnen uitspreken, verzoekt de EU Albanië verdere informatie te verstrekken om dit verzoek te onderbouwen en benadrukt zij dat elke uitzondering volledig moet worden onderbouwd en gemotiveerd.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om het recht te krijgen jaarlijkse toewijzingen te blijven toekennen in het kader van het Iparad III-programma tot de formele afsluiting ervan, of uiterlijk in 2030, overeenkomstig de bepalingen van de kaderovereenkomst inzake financieel partnerschap (2021-2027), de Iparad-sectorale overeenkomst en de financieringsovereenkomst, in het geval van een eerdere integratie in het GLB of andere EU-fondsen in het kader van het meerjarig financieel kader 2028-2034.

De EU merkt op dat Albanië, zodra de financieringsovereenkomst voor Iparad III is gesloten, verder contracten of verplichtingen kan aangaan in het kader van het Iparad III-programma totdat het contracten of verplichtingen begint aan te gaan voor GLB-interventies voor plattelandontwikkeling in het kader van de toepasselijke verordening. Albanië deelt de Commissie de datum mee waarop het contracten of verplichtingen begint aan te gaan voor GLB-interventies voor plattelandontwikkeling in het kader van de toepasselijke verordening.

De EU neemt nota van het voorbehoud van Albanië met betrekking tot de bijdrage van het Elfpo aan het strategisch GLB-plan voor Leader, als omschreven in artikel 92, lid 1, van Verordening (EU) 2021/2115.

De EU benadrukt dat het voor Albanië van belang is de nodige bestuurlijke capaciteit op te bouwen voor de uitvoering van het Leader-programma na de toetreding van Albanië tot de EU. De EU verzoekt Albanië zijn verzoek te heroverwegen in overeenstemming met de bestaande bepalingen van het EU-acquis.

De EU neemt er nota van dat Albanië over een controlesysteem beschikt, maar dit systeem moet aanpassen aan het EU-acquis inzake het geïntegreerd beheers- en controlesysteem (GBCS). De EU benadrukt dat Albanië de nodige elementen van het GBCS moet invoeren en ruim vóór de toetreding moet zorgen voor uitgebreide capaciteitsopbouw. De EU merkt tevens op dat Albanië een landbouwpercelenidentificatiesysteem moet opzetten om alle percelen landbouwgrond correct te identificeren en juiste informatie bij de inschrijving in het kadaster te waarborgen. De EU benadrukt dat het register van landbouwbedrijven van Albanië ook moet worden verbeterd om in overeenstemming te zijn met het EU-acquis.

De EU merkt op dat het informatienet inzake landbouwbedrijfsboekhoudingen (ILB) is omgevormd tot het informatienet inzake de duurzaamheid van landbouwbedrijven (IDL), dat het economische toepassingsgebied van het ILB uitbreidt tot ecologische en sociale dimensies. De EU benadrukt dat Albanië een IDL moet opzetten dat in overeenstemming is met het acquis en hierin voldoende landbouwbedrijven moet opnemen om een representatief niveau voor de volledige sector te bereiken. De EU onderstreept dat Albanië moet zorgen voor voldoende bestuurlijke capaciteit om het IDL uit te rollen en te onderhouden.

De EU merkt op dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake staatssteun en benadrukt dat Albanië bij de toetreding al zijn steunmaatregelen in overeenstemming zal moeten brengen met het acquis. De EU verzoekt Albanië meer informatie te verstrekken over alle staatssteunmaatregelen die momenteel in Albanië van kracht zijn, met inbegrip van staatssteunregelingen.

De EU merkt op dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake handelsmechanismen. De EU benadrukt dat de tarieven en handelsregelingen van Albanië voor landbouwproducten met derde landen bij de toetreding volledig aangepast moeten zijn aan het acquis.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om het recht te hebben vrijwaringsmaatregelen toe te passen in geval van ernstige marktverstoringen die zich na de toetreding tot de EU kunnen voordoen als gevolg van de toegenomen invoer van producten uit andere lidstaten.

De EU benadrukt dat er op de interne markt van de EU geen handelsbeperkingen tussen de leden van de EU zijn toegestaan.

De EU benadrukt dat Albanië zich volledig moet aanpassen aan het EU-acquis inzake marktinterventies. Albanië zal bij de toetreding de maatregelen inzake opslag en de uitzonderlijke steunmaatregelen in het kader van het acquis inzake de gemeenschappelijke marktordening moeten toepassen.

De EU merkt op dat met betrekking tot de hoeveelheden landbouwproducten die op de datum van toetreding in Albanië in voorraad zijn, twee verschillende aspecten moeten worden geregeld:

- de overname van de openbare voorraden door de EU, en
- de behandeling van de voorraden in het vrije verkeer, met name wanneer die voorraden het niveau van de normale overdrachthoeveelheden overschrijden.

De EU merkt ook op dat, evenals bij eerdere toetredingen, nationale veiligheidsvoorraden hierbij niet in aanmerking moeten worden genomen omdat ervan wordt uitgegaan dat die gedurende een bepaalde periode na toetreding worden aangehouden. De EU is van mening dat alle openbare voorraden op de datum van toetreding die voortvloeien uit het beleid inzake marktondersteuning van Albanië, door de EU moeten worden overgenomen tegen een waarde die voortvloeit uit de toepassing van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 906/2014 van de Commissie tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1306/2013, wat uitgaven voor openbare interventie betreft. De openbare voorraden van Albanië komen alleen voor overname in aanmerking als er voor het betrokken product in de EU op de datum van toetreding een openbare interventieregeling geldt en de voorraden aan de EU-interventievoorschriften ter zake voldoen.

De EU is van oordeel dat Albanië een bedrag aan de begroting van de EU moet betalen voor alle voorraden (zowel particuliere als openbare) die zich op de datum van toetreding in Albanië in het vrije verkeer bevinden en die het niveau overschrijden van wat als normale overdrachthoeveelheid kan worden beschouwd. De EU is voorts van mening dat het bedrag moet worden vastgesteld op een niveau dat overeenstemt met de kosten van verwijdering van die voorraden uit het vrije verkeer en de omvang van de betrokken voorraad en dat de hoogte van het bedrag voor elk product moet worden vastgesteld aan de hand van voor elk product specifieke criteria en doelstellingen en de daarop toepasselijke EU-wetgeving. De EU is van mening dat de Commissie gemachtigd moet worden de hierboven uiteengezette regelingen uit te voeren en toe te passen.

De EU merkt op dat Albanië zich aan het EU-acquis inzake de schoolregeling moet aanpassen om vanaf de toetreding in aanmerking te komen voor EU-steun voor de verstrekking van fruit, groenten, melk en zuivelproducten aan kinderen op scholen, alsmede voor begeleidende educatieve maatregelen.

De EU onderstreept dat Albanië zich moet aanpassen aan het acquis inzake akkerbouwgewassen, met name granen, rijst en suikerbieten. De EU benadrukt dat marktmaatregelen en producentenorganisaties volledig aan het acquis moeten worden aangepast.

De EU merkt op dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake dierlijke producten, met name op het gebied van melk en zuivelproducten, rundvlees, schapen en geiten, varkensvlees, pluimvee, eieren en honing. De EU benadrukt dat indelingssystemen voor karkassen, identificatie en registratie van dieren, opslag en uitzonderlijke steunmaatregelen, contractuele betrekkingen in de sector, producentenorganisaties en prijsnotering moeten worden aangepast aan het acquis.

De EU benadrukt dat Albanië zich verder moet aanpassen aan het EU-acquis inzake steunmaatregelen, aanplantvergunningen en marktstabiliserende maatregelen in de wijnsector. Albanië moet methoden voor officiële analyse vaststellen. Albanië moet zich ook volledig aanpassen aan het EU-acquis inzake gearomatiseerde wijnen en gedistilleerde dranken.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om vrijstelling van de toepassing van het vergunningenstelsel voor het aanplanten van wijnstokken zoals geregeld in hoofdstuk III van Verordening (EU) nr. 1308/2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten.

De EU zal in een later stadium van de onderhandelingen een standpunt innemen over aanplantrechten voor Albanië.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om zijn nationale wijndruivenrassen als vermeld in Besluit nr. 897 van de minister van Landbouw en Plattelandsontwikkeling van 4 november 2024 betreffende de goedkeuring van de lijst voor de indeling van wijndruivenrassen die worden gebruikt voor de productie van wijnbouwproducten, op te nemen in de lijst van wijndruivenrassen die zijn toegestaan voor productie en voor etikettering en presentatie in de wijnsector, overeenkomstig artikel 81 van Verordening (EU) nr. 1308/2013.

De EU verzoekt Albanië de Commissie de lijst voor te leggen van wijndruivenrassen die op het grondgebied van Albanië voor de wijnproductie zijn toegestaan en die overeenkomstig de criteria van artikel 81 en artikel 120, lid 2, punt b), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 zijn ingedeeld.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om voor de etikettering van wijn gebruik te mogen maken van de namen van wijndruivenrassen die geheel of gedeeltelijk bestaan uit een beschermde oorsprongsbenaming of geografische aanduiding. Albanië verwacht te worden opgenomen in bijlage IV bij Verordening (EU) 2019/33 – Lijst van wijndruivenrassen en synoniemen daarvan die overeenkomstig artikel 22 van Verordening (EU) 2024/1143 betreffende geografische aanduidingen voor wijn, gedistilleerde dranken en landbouwproducten op de etikettering van wijnen mogen voorkomen, voor rassen zoals gedefinieerd in Besluit nr. 897 van de minister van Landbouw en Plattelandsontwikkeling betreffende de goedkeuring van de lijst voor de indeling van wijndruivenrassen die worden gebruikt voor de productie van wijnbouwproducten.

De EU verzoekt Albanië de Commissie een lijst voor te leggen van de namen van wijndruivenrassen die het land overeenkomstig artikel 50, leden 3 en 4, van Verordening (EU) 2019/33 wenst toe te voegen aan de delen A en B van bijlage IV bij die verordening, samen met informatie over de productie, het in de handel brengen en de etikettering van deze rassen.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om de in Protocol nr. 3 bij de stabilisatie- en associatieovereenkomst opgenomen geografische aanduidingen voor Albanese wijnen als beschermde oorsprongsbenamingen te aanvaarden en te registreren in het Unieregister van geografische aanduidingen overeenkomstig Verordening (EU) 2024/1143.

De EU benadrukt dat de beschermde oorsprongsbenamingen van wijnen uit Albanië die in het Unieregister worden opgenomen, vooraf door de Commissie moeten worden onderzocht en in de EU aan een bezwaarprocedure moeten worden onderworpen.

De EU verzoekt Albanië tevens vóór de toetreding te verduidelijken welke traditionele aanduidingen voor elke beschermde oorsprongsbenaming zullen worden gebruikt.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om de wijnbouwgebieden van Albanië op te nemen in aanhangsel I van bijlage VII bij Verordening (EU) nr. 1308/2013.

De EU benadrukt dat de opneming in de EU-wijnbouwgebieden vóór de toetreding op basis van objectieve criteria moet worden bepaald, om de wijnproducenten in Albanië rechtszekerheid te geven met betrekking tot verrijking, aanzuring en ontzuring.

De EU verzoekt Albanië de Commissie de lijst van zijn wijnbouwgebieden mee te delen overeenkomstig artikel 33 van Verordening (EU) 2018/274.

De EU verzoekt Albanië tevens voor elk van zijn voornaamste wijnbouwgebieden informatie te verstrekken over cartografische bijzonderheden (gedetailleerde kaart), volledige klimatologische gegevens, de gemiddelde maandtemperaturen, mogelijke bioklimaatindicatoren, de hoogte waarop de wijngaard gelegen is, de geografische breedte, het suikergehalte en de zuurgraad van de most en het minimale natuurlijke alcoholgehalte over een periode van ten minste tien jaar.

De EU merkt op dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake groenten en fruit. De EU benadrukt dat de handelsnormen, met inbegrip van inspectieregelingen en prijsnotering, in overeenstemming moeten worden gebracht met het acquis. De EU benadrukt dat Albanië zich moet aanpassen aan het acquis inzake betalingen voor de productie in kassen van groenten, aardbeien en tafeldruiven en voor geneeskrachtige en aromatische planten. De EU benadrukt tevens dat Albanië zijn bestuurlijke capaciteit moet ontwikkelen om het EU-acquis uit te voeren en te handhaven.

De EU merkt op dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake handelsnormen voor olijfolie, steun voor particuliere opslag, producentenorganisaties en brancheorganisaties.

De EU benadrukt dat Albanië zich moet aanpassen aan de rapportagevoorschriften van de EU inzake tabaksproductie en prijsnotering en aan de bepalingen inzake brancheorganisaties in de sector.

De EU merkt op dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake cacao, chocolade, koffie, vruchtensappen en jam, met name wat betreft definities en etikettering, en moet zorgen voor passende controlecapaciteit.

De EU neemt er nota van dat Albanië zich in lage mate heeft aangepast aan het EU-acquis inzake niet in bijlage I genoemde producten. De EU benadrukt dat Albanië zijn tarief- en handelsregelingen met derde landen voor niet in bijlage I genoemde producten bij de toetreding in overeenstemming moet brengen met het acquis.

De EU benadrukt dat Albanië verder werk moet maken van de aanpassing aan het EU-acquis inzake kwaliteitsbeleid, met name om kwaliteitsregelingen voor aromatische wijnen en gedistilleerde dranken te ontwikkelen, en het systeem voor de uitvoering van de kwaliteitsregelingen verder moet versterken.

De EU benadrukt dat Albanië moet doorgaan met de aanpassing aan het EU-acquis inzake biologische landbouw en zijn controlesysteem verder moet versterken.

De EU merkt op dat Albanië zich bij toetreding moet aanpassen aan het EU-acquis inzake het voorlichtings- en afzetbevorderingsbeleid voor landbouwproducten.

De EU benadrukt hoe belangrijk het is dat Albanië corruptie op het gebied van landbouw en plattelandsontwikkeling blijft bestrijden door middel van concrete maatregelen voor integriteit, verantwoordingsplicht en transparantie en door een doeltreffend systeem voor financieel beheer, toezicht en controle op te zetten met voldoende capaciteit voor controle en audit.

2. Hoofdstuk 12 – Voedselveiligheid, veterinair en fytosanitair beleid

De EU benadrukt dat er aanzienlijke inspanningen moeten worden geleverd om volledig te voldoen aan alle EU-voorschriften in dit hoofdstuk.

De EU onderstreept dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis op het gebied van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving. De EU benadrukt dat er moet worden gezorgd voor een passende organisatiestructuur voor de correcte uitvoering van zowel de verordening algemene levensmiddelenwetgeving als andere sectorale EU-wetgeving inzake levensmiddelen en diervoeders, met inbegrip van goedkeuringen en vergunningen voor levensmiddelen en diervoeders vóór het in de handel brengen. De EU benadrukt ook dat Albanië moet zorgen voor een duidelijke scheiding tussen risicobeheer en risicobeoordeling binnen de nationale voedselautoriteit. In dat verband moet Albanië verduidelijken hoe de processen in verband met de vaststelling van nationale noodmaatregelen om de risico's in verband met het in de handel brengen van levensmiddelen en diervoeders aan te pakken, uiteindelijk door de nationale risicobeheerders worden geëvalueerd. Daarnaast moet Albanië ervoor zorgen dat naast de algemene traceerbaarheidsvoorschriften meer gedetailleerde traceerbaarheidsvoorschriften¹ in de nationale wetgeving worden opgenomen, zoals reeds het geval is voor de traceerbaarheid van levensmiddelen van dierlijke oorsprong.

De EU benadrukt dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake officiële controles. De EU verzoekt Albanië meer middelen uit te trekken voor officiële controles en een robuust systeem voor officiële certificering, verificatie en controleprocedures op te zetten. Het systeem moet alomvattend, geïntegreerd en doeltreffend zijn op alle belangrijke gebieden die onder het EU-acquis vallen, met inbegrip van voorschriften inzake de veiligheid van levensmiddelen en diervoeders en hygiëne, diergezondheid, dierenwelzijn en plantgezondheid, waaronder de voorschriften van de verordening officiële controles², en preventie, opsporing en afschrikking van fraude op deze gebieden.

---

¹ Uitvoeringsverordening (EU) nr. 208/2013 van de Commissie.

² Verordening (EU) 2017/625

De EU neemt er tevens nota van dat Albanië momenteel 13 grenscontroleposten heeft. De EU moedigt Albanië aan het aantal grenscontroleposten dat in overeenstemming met het EU-acquis opereert, te verhogen ter voorbereiding van zijn toetreding tot de EU. De ontwikkeling van een netwerk van officiële laboratoria die werken volgens en voorzien in de behoeften zoals voorzien in het EU-acquis, wordt van cruciaal belang geacht. De EU is ingenomen met de mate van aanpassing van Albanië aan en het gebruik van het geïntegreerd veterinaire computersysteem (Traces).

De EU moedigt Albanië aan zich verder aan te passen aan het EU-acquis inzake veterinaire beleid. De EU benadrukt tevens dat Albanië moet zorgen voor de handhaving en uitvoering van de geldende regels. De EU verzoekt Albanië de nodige aandacht te besteden aan de preventie en bestrijding van dierziekten en zich aan te passen aan de EU-normen.

De EU benadrukt dat Albanië zich verder moet aanpassen aan het EU-acquis inzake dierenwelzijn. De EU dringt er verder bij Albanië op aan ervoor te zorgen dat de exploitanten de EU-regels ter bescherming van het welzijn van dieren op de boerderij, tijdens het vervoer en tijdens het slachten en doden correct toepassen. De EU verzoekt Albanië voldoende bestuurlijke capaciteit te ontwikkelen om het acquis inzake dierenwelzijn te handhaven.

De EU benadrukt dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis op het gebied van het in de handel brengen van levensmiddelen, diervoeders en dierlijke producten, met inbegrip van dierlijke bijproducten, met name wat betreft hygiënevoorschriften en specifieke voorschriften en controles, om aanzienlijke risico's voor de volksgezondheid en de diergezondheid te voorkomen. Wat dierlijke bijproducten betreft, verzoekt de EU Albanië zich aan het EU-acquis en de uitvoeringswetgeving aan te passen en een volledig systeem op te zetten voor het gebruik, de inzameling, de verwerking en de verwijdering van dierlijke bijproducten, in overeenstemming met de geldende EU-voorschriften. De EU benadrukt tevens dat Albanië moet zorgen voor de uitvoering en handhaving van het acquis en alle afgeleide uitvoeringsregels en -procedures dienovereenkomstig moet aanpassen.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om een overgangsmaatregel met betrekking tot de voorschriften inzake levensmiddelenhygiëne en de specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong van alle inrichtingen die werken met vlees, melk, vis en eieren, om te voldoen aan het EU-acquis op straffe van stopzetting van hun activiteiten, voor een periode die zal worden vastgesteld na het verordeningspecifieke uitvoeringsplan, waarvan de voltooiing in 2026 is gepland.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om een overgangsperiode van vijf jaar na de toetreding tot de EU of tot 2035 voor het inzamelen en verwerken van rauwe melk, zoals vastgesteld in bijlage III bij Verordening (EG) nr. 853/2004.

De EU benadrukt dat het van belang is dat inrichtingen in overeenstemming zijn met het acquis om de werking van de interne markt te garanderen. Om zich over deze verzoeken te kunnen uitspreken, verzoekt de EU Albanië om een nationaal programma voor te leggen voor de verbetering van alle niet in overeenstemming zijnde inrichtingen voor producten van dierlijke oorsprong die volledig zullen moeten voldoen aan de structurele voorschriften van de EU, en de levering van rauwe melk die aan de EU-normen voldoet. Wat de melksector betreft, moet het nationale programma een strategie omvatten voor het gebruik van rauwe melk die niet aan de voorschriften voldoet. De EU benadrukt dat, zonder afbreuk te doen aan het besluit dat de EU over dit verzoek neemt, een dergelijke overgangsmaatregel alleen van toepassing kan zijn op structurele vereisten. Deze inrichtingen mogen hun producten niet in andere EU-lidstaten in de handel brengen. De EU verzoekt Albanië het tijdschema voor de gevraagde maatregel te heroverwegen. De EU zal een definitief standpunt innemen op basis van het gevraagde goedgekeurde nationale programma.

De EU spoort Albanië aan zich volledig aan te passen aan het EU-acquis inzake algemene en specifieke voorschriften voor voedselveiligheid, onder meer inzake materialen die met levensmiddelen in contact komen, additieven, supplementen, enzymen, extractiemiddelen en aroma's, natuurlijk mineraalwater, voedingssupplementen, verrijkte levensmiddelen en levensmiddelen voor specifieke groepen, etikettering van en reclame voor levensmiddelen, gezondheids- en voedingsclaims en contaminanten. De EU neemt met voldoening nota van de grote mate van aanpassing van Albanië aan het EU-acquis inzake ioniserende straling, contaminanten in levensmiddelen en ongewenste stoffen.

De EU benadrukt dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake specifieke voorschriften voor diervoeders, onder meer inzake toevoegingsmiddelen voor diervoeding, ongewenste en aan beperkingen onderworpen of verboden stoffen in diervoeders en gemedicineerde diervoeders, alsook inzake diervoederhygiëne en de etikettering en het in de handel brengen van diervoeders. De EU benadrukt tevens dat Albanië moet zorgen voor de volledige uitvoering en handhaving van het acquis, en alle afgeleide uitvoeringsbepalingen en -procedures dienovereenkomstig moet aanpassen, zoals met betrekking tot de catalogus van voedermiddelen, de lijst van bestemmingen voor diervoeders met bijzonder voedingsdoel of de positieve lijst van toevoegingsmiddelen voor diervoeding die op het niveau van de Unie zijn toegelaten betreffende het in de handel brengen en het gebruik in diervoeders.

De EU benadrukt dat Albanië zich moet aanpassen aan het acquis van de EU inzake fytosanitair beleid, met name inzake gewasbeschermingsmiddelen en maatregelen tegen plaagorganismen bij planten. De EU verzoekt Albanië tevens bestuurlijke capaciteit en technische expertise op het gebied van gewasbeschermingsmiddelen en residuen van bestrijdingsmiddelen te ontwikkelen met het oog op de handhaving van het rechtskader, volledige risicobeoordelingen uit te voeren en sancties op te leggen voor illegaal gebruik/het illegaal in de handel brengen van gewasbeschermingsmiddelen. De EU verzoekt Albanië tevens te zorgen voor een doeltreffende opsporing, kennisgeving en uitroeiing van gereguleerde plaagorganismen bij planten, het voorkomen van de binnenkomst ervan door middel van invoercontroles en een doeltreffend gebruik van alle technische en certificeringsinstrumenten.

De EU neemt er tevens nota van dat de nationale wetgeving van Albanië inzake kwekersrechten – net zoals het EU-acquis – gebaseerd is op het Verdrag van de Internationale Unie tot bescherming van kweekproducten (UPOV) en bepaalt dat het nationale systeem voor het verlenen van kwekersrechten na de toetreding naast het EU-systeem kan blijven bestaan. De EU benadrukt dat de verordening inzake kwekersbescherming³ vanaf de datum van toetreding automatisch van toepassing zal zijn in Albanië en geen speciale uitvoeringsmaatregelen vereist.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om een overgangsperiode van vier jaar na de toetreding tot de EU of tot 2034 voor, wat betreft plantenrassen die nog niet zijn getest op onderscheidbaarheid, homogeniteit en bestendigheid, de toepassing van de rassenlijst voor landbouwgewassen, ook voor het in de handel brengen van groentezaad en plantgoed met betrekking tot het in de handel brengen van rassen van bieten, granen, oliehoudende planten en vezelgewassen, groenvoedergewassen, groenten en pootaardappelen.

---

³ Verordening (EG) nr. 2100/94.

Om zich over dit verzoek te kunnen uitspreken, verzoekt de EU Albanië verdere informatie te verstrekken waarin de redenen voor de voorgestelde overgangsperiode worden toegelicht, samen met een gedetailleerde motivering ter ondersteuning van elk element van het verzoek.

De EU dringt er bij Albanië op aan zijn wetgeving aan te passen aan het EU-acquis inzake genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) en genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders, met name inzake het ingeperkte gebruik, de doelbewuste introductie in het milieu voor andere doeleinden dan het in de handel brengen, het in de handel brengen, de grensoverschrijdende verplaatsing en de traceerbaarheid en etikettering⁴. De EU moedigt Albanië aan voldoende uitvoeringscapaciteit te ontwikkelen en de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende instellingen die bij ggo-aangelegenheden betrokken zijn, te verduidelijken.

De EU neemt nota van de bilaterale of multilaterale internationale overeenkomsten van Albanië. De EU benadrukt dat het tot de verantwoordelijkheid van Albanië behoort ervoor te zorgen dat al zijn bilaterale internationale overeenkomsten vanaf de toetredingsdatum in overeenstemming zijn met de voorschriften van de EU.

De EU benadrukt hoe belangrijk het is dat Albanië doorgaat met de bestrijding van corruptie op het gebied van voedselveiligheid, veterinaire en fytosanitaire beleid door middel van concrete maatregelen op het gebied van integriteit, verantwoordingsplicht en transparantie, onder meer bij overheidsopdrachten, het verlenen van vergunningen en officiële controles.

3. Hoofdstuk 13 – Visserij en aquacultuur

De EU herinnert aan het beginsel van de exclusieve bevoegdheid van de EU voor de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee. De EU onderstreept dat de aanvaarding door Albanië van het acquis inhoudt dat het land de EU-regeling inzake toegang tot de wateren en visbestanden aanvaardt. De EU neemt er nota van dat de visserijsector in Albanië relatief klein is en dringt er bij Albanië op aan de bestuurlijke capaciteit voor de uitvoering van het gemeenschappelijk visserijbeleid te versterken.

---

⁴ Richtlijn 2009/41/EG, Richtlijn 2001/18/EG, Verordening nr. 1829/2003, Verordening nr. 1830/2003, Verordening nr. 1946/2003.

De EU dringt er bij Albanië op aan zich aan te passen aan het EU-acquis op het gebied van het beheer van de visbestanden en van de visserijvloot, met inbegrip van technische maatregelen. De EU herinnert eraan dat overeenkomstig het EU-vlootbeleid plafonds zullen moeten worden ingevoerd in termen van GT (tonnage) en kW (kilowatt) en een vlootregister dat in overeenstemming is met het acquis, zal moeten worden opgesteld. De EU benadrukt dat Albanië zich moet aanpassen aan de voorschriften inzake gegevensverzameling aan boord van vissersvaartuigen en op plaatsen van aanlanding, en inzake sociaal-economische gegevens, recreatievisserij en teruggooiplannen. De EU verzoekt Albanië de opslag en het beheer van gegevens te verbeteren, onder meer door digitale systemen in te voeren om passende elektronische gegevensuitwisseling mogelijk te maken. De EU onderstreept dat de handhaving van het teruggooiverbod moet worden verzekerd.

De EU neemt nota van de gedeeltelijke aanpassing van Albanië aan het EU-acquis inzake inspectie en controle, onder meer met betrekking tot illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij (IOO-visserij) en invoer uit derde landen. De EU merkt verder op dat vangsten, aanlandingen en verkoopdocumenten moeten worden geregistreerd overeenkomstig de EU-voorschriften en dat de traceerbaarheid van visproducten in de hele waardeketen moet worden gewaarborgd. De EU benadrukt dat Albanië zijn inspectie- en controlecapaciteit, en met name de visserijinspectiedienst, moet versterken.

De EU neemt er nota van dat Albanië nog steeds geen plannen heeft ontwikkeld om een regionaal actieplan voor kleinschalige visserij uit te voeren. De EU benadrukt dat Albanië dit plan moet uitvoeren.

De EU neemt er nota van dat Albanië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake structurele maatregelen. De EU moedigt Albanië aan de bestuurlijke capaciteit op te bouwen om de desbetreffende fondsen te beheren, in overeenstemming met de EU-voorschriften. De EU benadrukt verder dat de nationale maatregelen van Albanië die niet onder het structuurbeleid van de EU vallen, bij de toetreding als staatssteun bij de Europese Commissie moeten worden aangemeld. De EU onderstreept het belang van de tijdige instelling van het institutionele kader, met inbegrip van de formele aanwijzing van institutionele structuren met specifieke taken en verantwoordelijkheden.

De EU benadrukt dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake marktbeleid wat betreft marketingplannen en -normen, etikettering van producten en prijsnotering. De EU dringt er bij Albanië op aan te zorgen voor volledig functionerende producentenorganisaties en de voordelen van dergelijke organisaties sterker te bevorderen. De EU benadrukt het belang van een sterke bestuurlijke capaciteit en van de toereikende verzameling en monitoring van marktinformatie.

De EU dringt er bij Albanië op aan zijn wetgeving aan te passen aan het EU-acquis inzake staatssteun in dit hoofdstuk. De EU benadrukt dat er een systeem voor toezicht op staatssteun moet worden opgezet en dat de huidige subsidies voor brandstof en vistuig aangepast moeten worden aan de EU-bepalingen. De EU verzoekt Albanië om in dit verband alomvattende informatie aan de Commissie te verschaffen.

De EU neemt er nota van dat Albanië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake aquacultuur. De EU moedigt Albanië aan om in de toekomst een op zichzelf staand strategisch document te ontwikkelen waarin zoetwateraquacultuur en aquacultuur op het land meer aan bod komen en waarin volledig rekening wordt gehouden met de EU-voorschriften. De EU benadrukt ook dat Albanië zich moet aanpassen aan het EU-acquis inzake uitheemse en plaatselijk niet-voorkomende soorten in de aquacultuur.

De EU benadrukt dat Albanië vóór de toetreding internationale overeenkomsten zal moeten bekrachtigen, waaronder de VN-overeenkomst die betrekking heeft op de instandhouding en het beheer van grensoverschrijdende en over grote afstanden trekkende visbestanden. De EU neemt er nota van dat Albanië bilaterale visserijovereenkomsten heeft gesloten met derde landen, met name met Noord-Macedonië en Montenegro. De EU herinnert aan haar algemene standpunt dat visserijovereenkomsten van toetredende landen met derde landen door de EU moeten worden beheerd vanaf de datum van toetreding en dat Albanië op de datum van toetreding of zo spoedig mogelijk daarna zich moet terugtrekken uit internationale visserijovereenkomsten en -organisaties waarbij de EU ook partij is, tenzij het lidmaatschap van Albanië betrekking heeft op andere aangelegenheden dan visserij. De EU erkent dat Albanië zich volledig heeft aangepast aan alle maatregelen en regels van de Algemene Visserijcommissie voor de Middellandse Zee (GFCM) inzake teruggooiplannen en vangstmogelijkheden.

De EU dringt er bij Albanië op aan zijn wetgeving aan te passen aan het EU-acquis inzake maritieme ruimtelijke planning. De EU merkt op dat de aanpassing op dit gebied een veeleisende voorbereidende fase omvat, met inbegrip van het verzamelen van gegevens en het betrekken van belanghebbenden.

De EU benadrukt hoe belangrijk het is dat Albanië doorgaat met de bestrijding van corruptie op het gebied van visserij en aquacultuur door middel van concrete maatregelen gericht op integriteit, verantwoordingsplicht en transparantie, onder meer bij overheidsopdrachten, het verlenen van vergunningen en inspecties. De EU benadrukt dat het voor Albanië van belang is deze maatregelen volledig uit te voeren en op geloofwaardige wijze te monitoren, en corrigerende maatregelen te nemen wanneer problemen worden gemeld. De EU benadrukt ook dat overheidssteun voor visserij en aquacultuur fraudebestendig moet zijn.

4. Hoofdstuk 22 – Regionaal beleid en coördinatie van structurele middelen

De EU neemt nota van de gedeeltelijke aanpassing van Albanië aan het EU-acquis op het gebied van het wetgevingskader van het cohesiebeleid. De EU benadrukt dat Albanië de aanpassing van de wetgeving op de desbetreffende gebieden van het acquis, zoals staatssteun, overheidsopdrachten, statistiek, arbeid, interne controle, audit en territoriale classificatie, verder moet verbeteren om de volledige aanpassing aan het acquis te waarborgen. De EU benadrukt het belang van een tijdige en efficiënte uitvoering van het actieplan voor regionaal beleid van hoofdstuk 22. De EU benadrukt tevens dat Albanië de werking van het algemene systeem verder moet versterken om de concurrentie, naleving en professionalisering te vergroten, teneinde een doeltreffend systeem voor het voorkomen van corruptie bij overheidsopdrachten te ontwikkelen, in overeenstemming met de verbintenissen die zijn aangegaan in hoofdstuk 5 – Overheidsopdrachten. De EU benadrukt verder dat Albanië mechanismen moet instellen voor de medefinanciering van meerjarenprogramma's op het gebied van begrotingsplanning.

De EU neemt nota van de gedeeltelijke aanpassing van Albanië aan het EU-acquis wat betreft het institutionele kader voor de uitvoering van het cohesiebeleid. De EU neemt nota van de deelname van Albanië aan het instrument voor pretoetredingssteun (IPA) en aan programma's voor territoriale samenwerking (bv. Interreg), die hebben bijgedragen tot de vroegtijdige ontwikkeling van uitvoeringsstructuren en -mechanismen die als basis kunnen dienen voor toekomstige verantwoordelijkheden in het kader van het cohesiebeleid van de EU. De EU benadrukt dat Albanië de resterende specifieke lacunes met betrekking tot de vaststelling van passende institutionele structuren en belanghebbenden en de verbetering van de institutionele capaciteit in overeenstemming met het toepasselijke regelgevingskader moet aanpakken. De EU benadrukt ook dat Albanië moet zorgen voor een doeltreffend coördinatiesysteem tussen de uitvoerende instellingen en partners en moet zorgen voor zinvolle samenwerkingsresultaten. De EU benadrukt dat het belangrijk is te zorgen voor een duidelijke toewijzing van bevoegdheden en verantwoordelijkheden op alle operationele niveaus, voor een scheiding van de autorisatie en controle van vastleggingen en betalingen, voor de uitvoering van betalingen en voor het afleggen van verantwoording voor vastleggingen en betalingen, en voor een passende scheiding van functies tussen de beheersautoriteit(en) en de auditautoriteit(en), en onderstreept dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan de onafhankelijkheid van de auditautoriteit.

De EU dringt er bij Albanië op aan zich volledig aan het EU-acquis inzake bestuurlijke capaciteit op nationaal en regionaal/lokaal niveau aan te passen en wijst op de zeer zorgwekkende personeelstekorten met betrekking tot de toekomstige uitvoering van het cohesiebeleid. De EU benadrukt dat Albanië verder moet investeren in een doeltreffend beleid voor personeelsbehoud, dat onder meer moet bestaan uit geldelijke prikkels, bevorderingen en loopbaanontwikkeling, en dat het een degelijk, alomvattend opleidingssysteem moet opzetten dat rechtstreeks verband houdt met de planning, het beheer, het toezicht, de evaluatie, de communicatie en de controle van EU-middelen en dat gericht moet zijn op nationale en lokale autoriteiten en op belanghebbenden die betrokken zijn bij de uitvoering van het cohesiebeleid. De EU benadrukt dat, met het oog op een soepele overgang van het IPA-instrument naar het cohesiebeleid, passende maatregelen moeten worden genomen om te zorgen voor een goed behoud van personeel en/of ervaring en/of een efficiënte overdracht van personeel en/of ervaring van de autoriteiten die het IPA-instrument, de hervormings- en groeifaciliteit en de hervormingsagenda van Albanië beheren naar de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de programmering en/of uitvoering van het cohesiebeleid.

De EU benadrukt dat Albanië afzonderlijke strategieën voor organisatorische ontwikkeling en capaciteitsopbouw moet vaststellen voor alle belangrijke instellingen die betrokken zijn bij het beheer, de uitvoering, het toezicht, de evaluatie, de communicatie, de audit en de controle, op basis van een robuuste risicobeoordeling van alle betrokken instanties, met inbegrip van begunstigden, voor zover die reeds bekend zijn.

De EU neemt er nota van dat Albanië zich gedeeltelijk heeft aangepast aan het EU-acquis inzake programmering. De EU benadrukt dat Albanië een oplossing moet vinden voor alle kwesties in verband met het verkrijgen van medefinanciering en ervoor moet zorgen dat publieke en private instanties op nationaal en subnationaal niveau zich verantwoordelijk voelen vóór aanvang van de cohesieprogramma's, en dat het ervoor moet zorgen dat de partnerschapsovereenkomst en de betreffende programma's tijdig worden goedgekeurd om vertragingen bij de uitvoering te voorkomen. De EU verzoekt Albanië ervoor te zorgen dat het aantal en de keuze van de prioriteiten en acties die in de partnerschapsovereenkomst en -programma's worden opgenomen, gebaseerd zijn op een grondige analyse en een goede prioriteitstelling in de sociaal-economische ontwikkeling, waarbij goed gelet wordt op de beschikbare beheerscapaciteit. De EU benadrukt het belang van passende bestuurlijke capaciteit op nationaal en regionaal/lokaal niveau in dit verband. De EU onderstreept dat Albanië ervoor moet zorgen dat het tijdig hoogwaardige, rijpe projecten achter de hand heeft. Er moet bijzondere aandacht worden besteed aan de voorbereiding van voorstellen voor projecten van strategisch belang. De EU pleit, ten aanzien van de voorbereiding, het beheer, de financiering, de controle, de monitoring en de evaluatie van de bijstand uit hoofde van het cohesiebeleid, voor een efficiënte uitvoering van het partnerschapsbeginsel.

De EU benadrukt dat Albanië zich volledig moet aanpassen aan het EU-acquis op het gebied van toezicht en evaluatie. De EU benadrukt ook dat Albanië moet voortbouwen op positieve ervaringen en een monitoringsysteem moet ontwerpen dat geschikt is voor het cohesiebeleid, met inbegrip van een volledig functioneel elektronisch management-informatiesysteem. Albanië moet meer inspanningen leveren en een betere staat van dienst opbouwen op het gebied van evaluaties en ook bepaalde lacunes in de bestuurlijke capaciteit op het gebied van toezicht en evaluatie aanpakken.

De EU benadrukt dat Albanië zich volledig moet aanpassen aan het EU-acquis inzake financiële en beheerscontrole. De EU herinnert eraan dat Albanië bij de toetreding moet voldoen aan de toepasselijke specifieke bepalingen inzake financiële controle. De EU dringt er bij Albanië op aan te zorgen voor een robuustere toepassing van de systemen en een systematische follow-up van de aanbevelingen van interne en externe audits. De EU onderstreept dat een juiste aanwending, controle en evaluatie van de EU-financiering, alsook het toezicht daarop, belangrijke indicatoren zijn voor het beoordelen van het vermogen van Albanië om het acquis op het vlak van financiële controle uit te voeren.

De EU benadrukt hoe belangrijk het is dat Albanië doorgaat met de bestrijding van corruptie op het gebied van regionaal beleid door middel van concrete maatregelen, gericht op integriteit, verantwoordingsplicht en transparantie, onder meer bij overheidsopdrachten, bij het verlenen van vergunningen en bij inspecties. De EU neemt nota van de inspanningen van Albanië, onder meer in de vorm van concrete maatregelen door middel van digitalisering. De EU benadrukt dat Albanië zijn wetgevings- en operationele systeem doeltreffend moet uitvoeren, een nationale fraudebestrijdingsstrategie moet vaststellen en bestaande fraudebestrijdingsmaatregelen op doeltreffende wijze moet uitvoeren.

5. Hoofdstuk 33 – Financiële en budgettaire bepalingen

De EU neemt nota van de gedeeltelijke aanpassing van Albanië aan het EU-acquis inzake traditionele eigen middelen en wat betreft processen en praktijken. De EU neemt nota van de toezegging van Albanië om deze wetgeving tegen de datum van toetreding in overeenstemming te brengen met het acquis, conform de onderhandelingsresultaten die in het kader van hoofdstuk 29 – Douane-unie zijn bereikt. De EU benadrukt dat passende procedures en systemen voor de boekhouding en de terbeschikkingstelling van traditionele eigen middelen moeten worden ingevoerd. De bestaande boekhoudsystemen moeten met name in overeenstemming worden gebracht met de EU-voorschriften, zodat een specifieke boekhouding wordt gevoerd, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen geïnde/gegarandeerde schulden en openstaande schulden⁵. De EU benadrukt het belang van een toereikende, onafhankelijke interne en externe controle/audit met betrekking tot het innen, het boekhoudkundig verwerken en het beschikbaar zijn van de traditionele eigen middelen.

---

⁵ Zoals vereist bij Verordening (EU, Euratom) nr. 609/2014 van de Raad.

De EU benadrukt het onderscheid tussen het btw-stelsel als geheel en de btw-middelen zelf. De EU benadrukt dat Albanië zich volledig moet aanpassen aan het EU-acquis op het gebied van vrijstellingen, in overeenstemming met de onderhandelingsresultaten die in het kader van hoofdstuk 16 – Belastingen zijn bereikt, en activiteitensectoren, met inbegrip van openbare sectoren, en dat het land de bestuurlijke capaciteit voor het beheer van de btw-middelen moet versterken. De EU benadrukt dat Albanië capaciteit zal moeten opbouwen om het gewogen gemiddelde btw-tarief nauwkeurig te berekenen, met inbegrip van de berekening van correcties om het negatieve effect van mogelijke afwijkingen op de grondslag voor btw-middelen te compenseren.

De EU neemt nota van de lopende methodologische werkzaamheden van Albanië met het oog op de berekening van het bni volgens Europese normen. De EU neemt er nota van dat Albanië lacunes in het statistische systeem heeft vastgesteld en een tijdschema heeft bepaald voor de werkzaamheden om die lacunes aan te pakken. De EU herinnert eraan dat de wetgeving van Albanië op het gebied van het bni wordt beoordeeld in het kader van cluster 1 – Fundamentele kwesties, hoofdstuk 18 – Statistiek. De EU benadrukt dat verdere aanpassing van de wetgeving aan het grootste deel van het toepasselijke acquis noodzakelijk is, evenals het versterken van de bestuurlijke capaciteit en het waarborgen van een doeltreffende coördinatie tussen de verschillende administratieve diensten. De EU dringt er bij Albanië op aan zich aan te passen aan het EU-acquis op het gebied van eigen middelen op basis van niet-gerecycled kunststof verpakkingsafval en zijn statistische capaciteit te versterken.

De EU benadrukt dat naast de noodzakelijke verdere versterking van de bestuurlijke capaciteit in de betrokken beleidsgebieden (douane, belastingen, statistiek, financiële controle), een volledig operationele coördinatiestructuur moet worden opgezet om ervoor te zorgen dat de eigen middelen correct worden berekend, geraamd, geïnd, gestort en gecontroleerd en dat aan de EU verslag wordt uitgebracht over de uitvoering van de voorschriften inzake de eigen middelen.

De EU neemt nota van het verzoek van Albanië om het na de toetreding tot de EU middelen uit de tijdelijke faciliteit voor begrotingscompensatie en kasstroom toe te wijzen en om ervoor te zorgen dat het voor Albanië bestemde bedrag uit de EU-begroting gelijk is aan of groter dan het bedrag dat Albanië aan de Europese Unie zou betalen.

Zonder vooruit te lopen op het definitieve standpunt van de EU, zal de EU in een later stadium van de onderhandelingen op deze kwestie terugkomen.

De EU benadrukt hoe belangrijk het is dat Albanië doorgaat met de bestrijding van corruptie op het gebied van financiële en budgettaire bepalingen door middel van concrete maatregelen, gericht op integriteit, verantwoordingsplicht en transparantie, onder meer bij overheidsopdrachten, bij het verlenen van vergunningen en bij inspecties. De EU benadrukt hoe belangrijk het is dat Albanië voorziet in doeltreffende instrumenten om douanefraude en btw-fraude te bestrijden, zodat de financiële belangen van de EU beschermd kunnen worden.

* * *

Gezien de huidige stand van de voorbereidingen van Albanië en mits Albanië voldoet aan de tussentijdse ijkpunten voor cluster 1, merkt de EU op dat, met dien verstande dat Albanië vorderingen moet blijven maken met de aanpassingen aan en de uitvoering van het EU-acquis dat wordt aangehaald in de hiernavolgende hoofdstukken en onverminderd aanvullende voorwaarden die worden vastgelegd in de verdere ijkpunten voor cluster 5, deze hoofdstukken alleen voorlopig kunnen worden afgesloten wanneer de EU het erover eens is dat de volgende ijkpunten zijn gehaald:

Hoofdstuk 11 – Landbouw en plattelandontwikkeling

- Albanië dient een uitvoeringsplan in voor de instelling van een geïntegreerd beheers- en controlesysteem (GBCS) dat vóór de datum van toetreding volledig operationeel moet zijn. Het plan bestrijkt alle maatregelen die nodig zijn voor de onverkorte uitvoering van iedere aparte component van het systeem en de integratie daarvan, met inbegrip van de huidige stand van de voorbereiding, de in een tijdschema aangegeven toekomstige doelstellingen, een overzicht van de nog aan te nemen wetgeving, precieze vereisten inzake begrotings- en menselijke middelen en een opsomming van de eventuele tekortkomingen en oplossingen daarvoor. Albanië toont aan dat het bevredigende vooruitgang heeft geboekt bij het opzetten van het GBCS overeenkomstig het EU-acquis, met inbegrip van de invoering van het landbouwpercelenidentificatiesysteem.

- Albanië dient een uitvoeringsplan in voor de oprichting van een betaalorgaan dat vóór de datum van toetreding volledig operationeel moet zijn. Dit plan, waarin rekening moet worden gehouden met de normen met betrekking tot onafhankelijkheid, betrouwbaarheid, verantwoording en financiële correctheid, omvat de huidige stand van de voorbereiding, de in een tijdschema aangegeven toekomstige doelstellingen, een overzicht van de nog aan te nemen wetgeving, de precieze vereisten inzake begroting, de behoefte aan menselijke middelen, met inbegrip van een wervingsschema, en een opsomming van de eventuele tekortkomingen en oplossingen daarvoor. Albanië toont aan dat het voldoende vooruitgang heeft geboekt bij de oprichting van dit betaalorgaan overeenkomstig het EU-acquis.
- Albanië beschikt over een doeltreffend systeem voor financieel beheer, toezicht en controle met voldoende capaciteit voor uiterst integere en ethische controle en audit, om bij de toetreding ten volle gebruik te kunnen maken van en voordeel te kunnen halen uit de EU-fondsen voor landbouw en plattelandsontwikkeling. Albanië heeft doeltreffende corrigerende maatregelen ingevoerd voor een goed beheer van de steun in het kader van Iparc, onder meer op het gebied van procedures voor intern beheer en interne controle en met inbegrip van maatregelen ter bestrijding van onregelmatigheden, fraude en corruptie, en heeft de integriteit van het Albanese Agentschap voor landbouw en plattelandsontwikkeling vergroot.

Hoofdstuk 12 – Voedselveiligheid, veterinair en fytosanitair beleid

- Albanië dient bij de Commissie een goedgekeurd nationaal programma in voor de verbetering van inrichtingen voor producten van dierlijke oorsprong en inrichtingen voor diervoeders. Wat de melksector betreft, moet het nationale programma ook een strategie omvatten voor het gebruik van niet-conforme rauwe melk en voor de verbetering van de kwaliteit van rauwe melk.
- Albanië toont voldoende vooruitgang bij het gebruik van dierlijke bijproducten en bij de totstandbrenging van een afvalverwerkingsketen overeenkomstig de EU-voorschriften.
- Albanië toont voldoende vooruitgang bij het opzetten van een EU-conform systeem voor officiële controles van levende dieren en dierlijke producten, met inbegrip van de financiering ervan.

- Albanië toont voldoende vooruitgang bij de uitvoering en handhaving van de regels inzake diergezondheid, in overeenstemming met de EU-voorschriften (waaronder identificatie en registratie van dieren, ziektebewaking, uitroeiingsprogramma's, ziektebestrijding en noodmaatregelen).
- Albanië toont voldoende vooruitgang bij de uitvoering en handhaving van de regels met betrekking tot dierenwelzijn, in overeenstemming met de EU-voorschriften (met inbegrip van dierenwelzijn op landbouwbedrijven, tijdens het vervoer en bij het doden).
- Albanië toont aan dat het passende bestuurlijke capaciteit en infrastructuur heeft opgezet en ontwikkeld, waarbij tastbare vooruitgang is geboekt bij het opzetten van een duurzaam systeem van officiële controles, met inbegrip van een systeem voor risicoanalyses en kritische controlepunten (HACCP), dat de werking van officiële laboratoria en grenscontroleposten overeenkomstig het acquis omvat. Albanië heeft aangetoond over voldoende bestuurlijke capaciteit te beschikken om bij de toetreding het volledige acquis dat onder dit hoofdstuk valt, met name op het gebied van dier- en plantgezondheid, fytosanitaire voorschriften en veiligheid van levensmiddelen en diervoeders, correct uit te voeren en toe te passen en maakt verdere vooruitgang bij de uitbreiding van zijn infrastructuur, dat van voldoende middelen en personeel is voorzien dat onpartijdig, ethisch en zonder belangenconflicten officiële activiteiten verricht, in overeenstemming met de vereisten van het EU-acquis.

Hoofdstuk 13 – Visserij en aquacultuur

- Albanië heeft een gevorderd niveau van aanpassing aan het EU-acquis inzake visserij en de toepasselijke internationale overeenkomsten, zodat Albanië het gemeenschappelijk visserijbeleid bij de toetreding volledig kan uitvoeren.
- Albanië voorziet in voldoende bestuurlijke, inspectie- en controlecapaciteit met inachtneming van het hoogste niveau van integriteit en ethiek, zoals vereist door het gemeenschappelijk visserijbeleid en toont aan dat bij de toetreding volledig zal worden voldaan aan de EU-voorschriften, met name op het gebied van inspectie en controle.

Hoofdstuk 22 – Regionaal beleid en coördinatie van structurele middelen

- Albanië heeft aangetoond dat het de pretoetredingssteun van de EU die is goedgekeurd voor indirect beheer op bevredigende wijze heeft uitgevoerd, met name voor de voor de uitvoering van het cohesiebeleid relevante onderdelen en sectoren.
- Albanië dient bij de Commissie een alomvattend en kwalitatief hoogwaardig ontwerp van zijn partnerschapsovereenkomst in, samen met een gedetailleerd actieplan van hoge kwaliteit en een bijbehorend tijdschema, met duidelijke doelstellingen en termijnen om te voldoen aan de vereisten die voortvloeien uit het cohesiebeleid van de EU. De partnerschapsovereenkomst moet regelingen bevatten om de wetgeving van Albanië aan te passen aan de prioriteiten en strategieën van de EU, de geselecteerde thematische doelstellingen, de motivering daarvan en de belangrijkste verwachte resultaten voor elk cohesiebeleidsfonds. De partnerschapsovereenkomst moet informatie bevatten over geplande programma's en financieringsbronnen, alsook een korte beschrijving van de beoordeling of de toepasselijke randvoorwaarden zijn nageleefd.
- Albanië dient bij de Commissie een ontwerp in van alomvattende en kwalitatief goede projecten die het achter de hand heeft om het cohesiebeleid uit te voeren. Uit dit ontwerp moet duidelijk blijken dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om die projecten voor te bereiden en uit te voeren.
- Albanië beschikt over de nodige rechtsgrondslagen en raadplegingsprocedures en heeft een toegenomen capaciteit om ervoor te zorgen dat middelen ter beschikking worden gesteld van alle bevoegde publieke en private instanties op nationaal en subnationaal niveau en dat deze zich inzetten voor de programmering, de uitvoering, het toezicht en de evaluatie van cohesiemaatregelen in overeenstemming met de Europese gedragscode inzake partnerschap.

- Albanië beschikt over een alomvattende institutionele structuur, met inbegrip van strategieën voor organisatorische ontwikkeling en capaciteitsopbouw voor belangrijke instellingen, voor de programmering, uitvoering, monitoring, evaluatie, communicatie, audit en controle van het cohesiebeleid, met formeel aangewezen structuren met duidelijk omschreven functies, taken en verantwoordelijkheden. Het land beschikt tevens over voldoende institutionele en bestuurlijke capaciteit op alle niveaus met een hoog niveau van integriteit en ethiek om cohesiebeleidsprogramma's te beheren. Albanië beschikt over een planning-, monitoring- en evaluatiesysteem dat goed is aangepast aan de EU-voorschriften, ondersteund door een volledig functioneel elektronisch management-informatiesysteem.
- Albanië beschikt over een doeltreffend systeem voor financieel beheer, toezicht en controle met voldoende capaciteit en een hoog niveau van integriteit en ethiek voor controle- en auditfuncties, zodat de EU-middelen vanaf de datum van toetreding volledig en doeltreffend kunnen worden gebruikt. Albanië neemt de wet inzake overheidsboekhouding aan en voert deze uit in overeenstemming met de internationale standaarden voor overheidsboekhouding.

Hoofdstuk 33 – Financiële en budgettaire bepalingen

- Albanië heeft zich goed aangepast aan het acquis en beschikt over voldoende statistische en bestuurlijke capaciteit om vanaf de toetreding in staat te zijn de eigen middelen overeenkomstig het acquis correct te berekenen, te voorspellen, te verantwoorden, te innen, te betalen, te controleren en aan de EU te rapporteren, onder meer door een actieplan uit te voeren om procedureregels voldoende voor te bereiden en in te voeren.

* * *

De voortgang die met de aanpassing aan en de uitvoering van het EU-acquis wordt gemaakt, zal tijdens de gehele duur van de onderhandelingen worden gevolgd. De EU benadrukt dat zij bijzondere aandacht zal besteden aan de monitoring van alle bovengenoemde specifieke kwesties, zodat de bestuurlijke capaciteit van Albanië, zijn capaciteit voor de volledige aanpassing van zijn wetgeving aan het EU-acquis voor alle in deze cluster genoemde hoofdstukken en verdere vorderingen met de uitvoering en handhaving kunnen worden gewaarborgd. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar het verband van deze cluster met andere onderhandelingshoofdstukken. Een definitieve beoordeling van de aanpassing van de wetgeving van Albanië aan het EU-acquis, evenals van het vermogen van Albanië om het EU-acquis uit te voeren, zal pas in een later stadium van de onderhandelingen mogelijk zijn. De EU verzoekt Albanië om, naast alle informatie die de EU met het oog op de onderhandelingen over deze cluster kan verlangen en die aan de Conferentie moet worden verstrekt, geregeld gedetailleerde schriftelijke informatie aan de Stabilisatie- en Associatieraad te verstrekken over de voortgang die bij de uitvoering van het EU-acquis wordt gemaakt.

Gezien het bovenstaande zal de Conferentie te gelegener tijd op deze cluster moeten terugkomen.

Voorts herinnert de EU eraan dat er tussen 2 september 2025 en de afsluiting van de onderhandelingen nieuw EU-acquis kan zijn ontstaan.